

آیین نامه نظام نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت

دانشگاه فنی و حرفه‌ای

پیشنهادی و غیرقابل استناد

مقدمه:

ارزیابی از نظامهای آموزشی یکی از ضروریات ایجاد و حفظ پویایی این نظام ها است. به عبارت دیگر، عدم وجود فرآیند ارزیابی مستمر در نظامهای آموزشی، موجب رکود آن ها می گردد. با توجه به اهمیت نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت در ارتقاء بهبود کیفیت و توسعه نظام دانشگاهی، استقرار نظام ارزیابی در دانشگاه، ضروری است. فرآیند اجرای نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت با تعیین اهداف و ملاکهای ارزیابی آغاز و به ارائه و اجرای راهکارهای مناسب جهت ارتقاء کیفی نظام آموزشی ختم می گردد. مؤسسات آموزش عالی کشور محرک های اصلی جامعه در رشد اقتصادی، بهره وری و کیفیت می باشند و نقش مؤثری در برنامه های توسعه کشور را دارا هستند لذا لازم است با رویکردی راهبردی شرایط رشد پایدار و با ثبات را به منظور کسب موفقیت های ملی و بین المللی در عرصه های رقابت فراهم سازند، لذا در اجرای ماده ۱۱ آیین نامه نظام جامع نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت علوم، تحقیقات و فناوری به شماره ۲۸۰۳۹۹/و مورخ ۹۵/۱۲/۸ و تحقق اهداف اساسنامه دانشگاه فنی و حرفه ای و به منظور عمل به تکالیف قانونی و اعمال نظارت بر فعالیت های دانشکده و آموزشکده های فنی و حرفه ای و ارزیابی مستمر فعالیت آنها این آیین نامه تدوین شده است.

ماده (۱) تعاریف و اصطلاحات

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه: دانشگاه فنی و حرفه ای

رئیس دانشگاه: رئیس دانشگاه فنی و حرفه ای

شورا: شورای نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه فنی و حرفه ای عالی ترین رکن نظام نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه فنی و حرفه ای است.

مرکز: مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه فنی و حرفه ای، متولی اصلی امر نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت در سطح دانشگاه و دانشکده/ آموزشکده ها است.

کمیته راهبری: کمیته ای که به عنوان بازوی مشورتی تخصصی نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت در حوزه های آموزشی، پژوهشی و فناوری، فرهنگی و اجتماعی، دانشجویی و اجرایی در سطح سازمان مرکزی دانشگاه فعالیت می نماید.

کمیته استانی: کمیته استانی در هر استان در دانشکده استانی تشکیل و با همکاری نمایندگان استانی که احکام آنها نیز توسط رئیس دانشگاه صادر می شود، فعالیت می کند و متولی اصلی نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشکده و آموزشکده های استان است.

گروه دانشکده/ آموزشکده: گروه نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشکده و آموزشکده های فنی و حرفه ای که متولی تحقق و اجرای برنامه های نظارت و ارزیابی در دانشکده و آموزشکده می باشد.

ماده (۲) اهداف

- شناسایی نقاط قوت، ضعف، فرصت و چالش های دانشگاه
- اشاعه فرهنگ نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت در دانشگاه

- ارتقاء کیفیت مولفه های دروندادی، فرآیندی و بروندادی دانشگاه
- تقویت زمینه های تصمیم گیری و برنامه ریزی در حوزه ستادی دانشگاه
- توصیف وضع موجود با توجه به شاخص های فعالیت هر یک از حوزه های دانشگاه
- ارائه پیشنهادهای و راهکارهای ممکن جهت رسیدن به وضعیت مطلوب
- بهبود مستمر و تضمین کیفیت نظام مند دانشگاه از طریق بررسی وضعیت موجود در قیاس با استانداردهای ملی - منطقه ای و بین المللی برگرفته از چالش ها در راستای سند راهبردی دانشگاه

ماده ۳) راهبردها و سیاست ها

۳-۱) استقرار زیر نظام ارزیابی و بهبود سیستم (مدیریت عملکرد)

- تدوین سیاست ها و برنامه ها و ارایه راهکارهای مناسب اجرایی در زمینه نظارت و ارزیابی دانشگاه به منظور ارتقای کیفیت آموزشی، پژوهشی، فناوری، فرهنگی، عمران و پشتیبانی دانشگاه
- نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورا، مقررات، آیین نامه ها، دستورالعمل ها در کلیه زمینه های فعالیت دانشگاه
- همکاری لازم با هیات های نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت استانی
- دریافت و تجزیه و تحلیل آمار و اطلاعات دانشکده/آموزشکده ها بمنظور سنجش میزان دستیابی به اهداف
- بهبود مستمر کیفیت آموزشی و فرآیندهای آموزشی دانشگاه
- ارتقاء بهره وری آموزشی در دانشگاه ها

۳-۲) استقرار زیرنظام سنجش صلاحیت، اعتبارسنجی و رتبه بندی

- طراحی و اجرای الگوی مناسب برای تضمین کیفیت دروندادهای، فرآیندهای، محصولات و بروندادهای دانشگاه فنی و حرفه ای
- طراحی نظام اعتباربخشی و تضمین کیفیت و رتبه بندی دانشکده/آموزشکده های فنی و حرفه ای
- فراهم آوردن زمینه ی پاسخگویی نظام دانشگاه فنی و حرفه ای به ذینفعان
- نهادینه کردن ارزیابی درونی در دانشکده/آموزشکده های فنی و حرفه ای بعنوان یکی از فرآیندهای اصلی برنامه ریزی
- بهبود کیفیت فعالیت های آموزشی، فرهنگی و پژوهشی در دانشکده/آموزشکده ها

ماده ۴) اصول حاکم

- ماهیت حرفه ای و تخصصی نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه
- ارزیابی کیفیت دانشگاه به منظور طراحی و تدوین برنامه های بهبود مستمر
- جامعیت و انعطاف پذیری فرآیندها و ساز و کار های نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت
- تاکید بر تمرکز زدایی به منظور تعمیق مشارکت همگانی
- تاکید بر عامل های تضمین کننده کیفیت در فعالیت های نظارت و ارزیابی دانشگاه
- ممیزی حمایتی و مداخله مثبت در دانشکده/آموزشکده

ماده ۵) ارکان

- ۵-۱ شورای نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه
- ۵-۲ مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت
- ۵-۳ کمیته راهبری نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت
- ۵-۴ کمیته استانی نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت
- ۵-۵ گروه نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشکده/آموزشکده

ماده ۶) شورای نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه فنی و حرفه ای

۶-۱) ترکیب

۱. رئیس دانشگاه (رئیس شورا)
 ۲. رئیس مرکز نظارت (دبیر)
 ۳. معاون آموزشی (عضو)
 ۴. معاون اداری و مالی (عضو)
 ۵. معاون پژوهشی و فناوری (عضو)
 ۶. معاون دانشجویی و فرهنگی (عضو)
 ۷. دو تا پنج نفر صاحب نظر در حوزه نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت (روسای دانشکده/آموزشکده های استانی - اعضای هیات علمی) با پیشنهاد دبیر یا نایب رئیس شورا و حکم رئیس دانشگاه (عضو شورا)
- تبصره ۱:** دبیرخانه شورا در مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه مستقر خواهد بود و زیر نظر رئیس مرکز فعالیت می نماید.
- تبصره ۲:** جلسات شورا با حضور حداقل دو سوم اعضاء و به شرط حضور رئیس رسمیت می یابد و تصمیمات شورا با آرای بیش از نصف کل اعضای شورا معتبر بوده و لازم الاجراست.

۶-۲) وظایف و اختیارات:

- هدایت و راهبری فعالیت های نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت و ارائه پیشنهادهای به رئیس دانشگاه
- بررسی و تصویب طرح های پیشنهادی مربوط به نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه
- ارائه پیشنهادات لازم در زمینه فراهم آوردن منابع و امکانات مناسب برای انجام بهینه نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت به رئیس دانشگاه
- تنظیم و تصویب دستورالعمل های داخلی مرتبط با اجرای نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه
- گزارش های نظارت و ارزیابی معاونت ها، دانشکده ها، واحدها و گروه های کاری دانشکده ها و ارائه آن به بخش های مربوط به منظور تغییر، اصلاح و تدوین برنامه های بهبود کیفیت

- بررسی و ارزیابی طرح ها و سیاست های راهبردی، توسعه رشته ها، جذب هیات علمی و نیروی انسانی، پذیرش و تعیین ظرفیت دانشجو، ایجاد و گسترش گروه های آموزشی و ارتقای سطح واحدهای دانشگاه برای طرح و تصویب نهایی در شورای دانشگاه

ماده ۷) مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه فنی و حرفه ای

اهداف، مأموریت، وظایف ساختار داخلی و حدود اختیارات مرکز، همچنین نحوه تعامل آن با سایر حوزه های ستادی دانشگاه مطابق ساختار سازمانی مصوب دانشگاه است.

ماده ۸) کمیته راهبری

کمیته راهبردی متولی، بررسی، مشاوره، تحقیق، طراحی و تدوین برنامه های راهبردی و تدوین سیاست ها برای دبیرخانه و شورا هستند.

۸-۱) ترکیب کمیته

۱. رئیس مرکز (رئیس کمیته)
۲. معاون مرکز (دبیر)
۳. نماینده تام الاختیار حوزه ریاست (عضو)
۴. نماینده تام الاختیار معاونت اداری و مالی(عضو)
۵. نماینده تام الاختیار حوزه معاونت آموزشی(عضو)
۶. نماینده تام الاختیار حوزه معاونت پژوهشی و فناوری(عضو)
۷. نماینده تام الاختیار حوزه معاونت دانشجویی و فرهنگی(عضو)

۸-۲) وظایف کمیته

- ارائه پیشنهادهای، راهکارها و گزارشات لازم به شورای نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه به منظور اتخاذ تصمیمات مناسب در ارتباط با بهبود کیفیت فعالیتهای نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه؛
- ارائه نظرات کارشناسی در تدوین برنامه ها و آیین نامه های نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه؛
- بررسی گزارش های ارسالی از مراکز و مراجع قانونی و واحدهای نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت ؛
- بررسی و تصویب شاخص های ارزیابی تخصصی حوزه های مختلف؛
- هدایت و اجرای برنامه های نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت در حوزه های سازمان مرکزی دانشگاه؛
- تعامل مستمر با شورا و مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه و واحدهای آموزشی تابعه به منظور ارتقای کیفیت آموزشی و پژوهشی و... از طریق ارزیابی و نظارت مستمر بر آنها.

ماده ۹) کمیته استانی

۹-۱) ترکیب کمیته استانی

۱. رئیس دانشکده/آموزشکده استانی(رئیس)
 ۲. یک نفر از رؤسای دانشکده/آموزشکده های استان به انتخاب کلیه رؤسای استان(نایب رئیس)
 ۳. نماینده استانی نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت (دبیر)
 ۴. یک نفر صاحب نظر از حوزه معاونت اداری و مالی دانشکده/آموزشکده های استان (عضو)
 ۵. یک نفر صاحب نظر از حوزه معاونت آموزشی دانشکده/آموزشکده های استان (عضو)
 ۶. یک نفر صاحب نظر از حوزه معاونت پژوهشی و فناوری دانشکده/آموزشکده های استان (عضو)
 ۷. یک نفر صاحب نظر از حوزه معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشکده/آموزشکده های استان (عضو)
- تبصره ۳:** جلسات کمیته با حضور رئیس یا نایب رئیس و اکثریت اعضای کمیته رسمیت می یابد و تصمیمات جلسه با رأی موافق بیش از نصف اعضای کمیته معتبر است.
- تبصره ۴:** طی جلسه ای با حضور کلیه رؤسای دانشکده/آموزشکده های استان، صاحب نظران فوق الذکر انتخاب می گردند.

۹-۲) شرایط اعضای کمیته استانی

- مقید به احکام عملی اسلام، نظام مقدس جمهوری اسلامی، ولایت فقیه و رهبری باشند.
 - نفرت معرفی شده از حسن شهرت به لحاظ شخصیتی، اخلاقی، و... برخوردار باشند.
 - نفرت معرفی شده دارای تجربه کافی در حوزه تخصصی بوده و آشنایی و تسلط کامل بر ضوابط، مقررات، ماموریت ها و وظایف، آیین نامه ها، شیوه نامه ها و دستورالعمل ها و... داشته باشند.
 - فاقد هرگونه پرونده تخلفاتی، محکومیت موثر کیفری، حقوقی و قضایی در طول خدمت باشند.
 - نفرت مورد نظر پس از هماهنگی و استعلام از حراست معرفی شوند.
 - آشنایی کافی با رایانه و مهارت استفاده از آن را داشته باشند.
- تبصره ۵:** اعضای کمیته با حفظ سمت و در ساعات موظفی با هماهنگی و همکاری روسای دانشکده/آموزشکده های استان و با برنامه ریزی و مدیریت مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه فعالیت خواهند نمود.

۹-۳) وظایف کمیته استانی

- تدوین برنامه های نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشکده/آموزشکده های استان شامل تهیه جدول زمانبندی بازدیدهای موردی، ادواری و سالیانه از دانشکده/آموزشکده های استان و ارسال آن به مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت؛
- انجام امور محوله از سوی مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت؛
- تشکیل جلسات کمیته هر دو ماه یکبار (در صورت ضرورت جلسات فوق العاده تشکیل گردد)؛
- تشکیل کارگروه های تخصصی با شرح وظایف معین برای کارآمد نمودن نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت در صورت ضرورت؛

- تهیه و تدوین شاخص‌های پیشنهادی در حوزه اداری و مالی، آموزشی، پژوهشی، فناوری، دانشجویی، فرهنگی.
- مشارکت در نظارت و ارزیابی موردی و ادواری دانشگاه بر عملکرد دانشکده/آموزشکده‌های تابعه؛
- مشارکت در نظارت و ارزیابی درونی (خود ارزیابی) از عملکرد دانشکده/آموزشکده‌های تابعه؛
- ارزیابی و بررسی نواقص و تنگناهای موجود در واحدهای آموزشی استان و انعکاس آن به واحدهای ذیربط و مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت جهت رفع آنها؛
- همکاری با گروه‌های اعزامی نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سازمان بازرسی کل کشور؛
- تهیه گزارش نهایی بازدیدهای انجام شده از مراکز و ارسال محرمانه آنها به دبیرخانه شورای نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه؛
- پیگیری اجرای مصوبات شورای نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه؛
- ارزیابی عملکرد مدرسین و کارکنان آموزشی و اداری دانشکده/آموزشکده‌های استان؛
- ارائه گزارش فصلی از عملکرد واحدهای مختلف دانشکده/آموزشکده‌های تابعه بطور مستند به دبیرخانه نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت؛
- بررسی مشکلات و موانع رشد کیفی و کمی فعالیت‌های اداری و مالی، آموزشی، پژوهشی، دانشجویی، فرهنگی واحدهای آموزشی استان و ارائه طرح‌های مناسب جهت بهبود و افزایش سطح کیفی و کمی عملکرد واحدها؛
- جمع‌آوری اطلاعات و آمار مورد نیاز در چارچوب مصوبات شورای نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه و آموزش عالی و تجزیه و تحلیل داده‌ها و دسته‌بندی اطلاعات موجود و ارائه گزارش به دبیرخانه نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت؛
- نظارت مستمر بر حسن اجرای آیین‌نامه‌ها، برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و... در دانشکده/آموزشکده‌های استان و ارائه گزارش به دبیرخانه نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت؛
- بررسی و تجزیه و تحلیل وظایف و ارائه گزارش عملکرد واحدهای مختلف دانشکده/آموزشکده‌های تابعه؛
- تعامل با نهادها و مؤسسات رتبه‌بندی؛
- پیشنهاد تشکیل، ادغام یا انحلال مراکز استان با ارائه دلایل مستند و مستدل، علمی و قانونی به دبیرخانه شورای نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه؛
- ارائه گزارش عملکرد کمیته در پایان هر نیمسال تحصیلی به دبیرخانه شورای نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه؛
- انجام سایر وظایف محوله حسب مورد.

ماده ۱۰) گروه دانشکده/آموزشکده

۱-۱۰) ترکیب اعضای گروه

۱. رئیس دانشکده/آموزشکده (رئیس گروه)
۲. کارشناس نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت با انتخاب رئیس دانشکده/آموزشکده (دبیر)
۳. یک الی سه نفر از اعضای هیأت علمی یا مدرسین موظف (عضو)

۲-۱۰) وظایف و اختیارات گروه

- انجام امور محوله از سوی مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه و کمیته استانی نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت؛
- تشکیل جلسات گروه هر سه ماه یکبار (در صورت ضرورت جلسات فوق العاده تشکیل گردد)؛
- تهیه و تدوین شاخص‌های پیشنهادی در حوزه اداری و مالی، آموزشی، پژوهشی، فناوری، دانشجویی، فرهنگی؛
- ارزیابی و بررسی نواقص و تنگناهای موجود در دانشکده/آموزشکده و انعکاس آن به کمیته استانی نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت؛
- همکاری با گروه‌های اعزامی نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه، هیأت‌های نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت استانی و هیأت‌های اعزامی از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- پیگیری اجرای مصوبات شورای نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت و دبیرخانه نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه؛
- ارزیابی عملکرد مدرسین و کارکنان آموزشی و اداری دانشکده/آموزشکده و رسیدگی به اعتراضات واصله؛
- جمع‌آوری اطلاعات و آمار مورد نیاز در چارچوب مصوبات شورای نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه و آموزش عالی و تجزیه و تحلیل داده‌ها و دسته‌بندی اطلاعات موجود و ارائه گزارش به دبیرخانه نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت؛
- انجام سایر امور محوله از سوی مقام مافوق.

ماده (۱۱)

منابع مالی برای اجرای این آیین نامه از طریق اختصاص یک فعالیت مستقل ذیل ردیف بودجه دانشگاه به عنوان نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت توسط معاونت اداری و مالی دانشگاه تأمین خواهد شد.

ماده (۱۲)

این آیین نامه در ۱۲ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۱۳۹۷/۲/۹ به تصویب شورای نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه رسید و در کلیه دانشکده و آموزشکده ها لازم الاجرا و کلیه آیین نامه ها و مقررات مغایر در این خصوص ملغی و بلااثر می گردد.